

ТРАНСПОРТНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ У ЛАНЦЮГУ ПОСТАВОК

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Розглянуто теоретичні аспекти транспортного обслуговування в ланцюгу поставок.

Ключові слова: транспорт, транспортування, логістика, ланцюг поставок.

Abstract

Theoretical aspects of transport service in the supply chain are considered.

Keywords: transport, transportation, logistics, supply chain.

Вступ

З логістичної точки зору транспорт є основним технічним засобом, який виконує рух матеріальних потоків, виконуючи обслуговуючу функцію. Мета транспортного обслуговування полягає у тому, аби виконати безперебійне перевезення вантажу в будь-яку точку призначення. Доставка вантажів відповідно до класифікаційних процесів розглядається як комбінований технологічний процес, який складається з: підготовки та подачі вантажів до місця відправки, транспортування і всі супроводжуючі його операції.

Проблема вдосконалення розвитку транспортної логістики та управління транспортуванням в ланцюгах поставок була і все ще залишається об'єктом та предметом наукових досліджень. Різні аспекти з цієї проблеми досліджували такі вітчизняні та зарубіжні вчені, як Козлов В. К., Ніколайчук В. Є., Окландер М. А., Питенко І. В., Ісіков С. К., Р. Беспалов, Гаджинський О. М., Смахов А. А., Д.Бауерсокс, Д.Клосс, Д.Ламберт, С.Ленглі, К.Мельцер, І.Шнайдер, М.Данько, В.Зубенко, Т. Маселко, А.Новікова, О.Палант, В.Панкратов, К.Плужніков, Н. Полянська, І.Семенов, В.Сергеев, І.Смирнов, Н. Шаповал.

Результати дослідження

Транспортування – це одна з складових частин логістики, що вміщує у себе операції переміщення та зберігання товару з місця походження до місця споживача (навантаження, розвантаження, перевалка, зберігання).

Управління транспортуванням в логістичній системі передбачає виконання ряду процедур:

1. Вибір способу транспортування.
2. Вибір виду транспорту.
3. Призначення транспортного засобу.
4. Вибір перевізника і логістичних посередників з транспортування.
5. Оптимізація параметрів транспортного процесу.

Транспортне обслуговування ланцюгів поставок зазвичай здійснюється на загально відомих принципах логістики, а саме:

- оптимальність. Усі транспортні процеси мають відбуватися тільки по найбільш раціональному методі, виходячи з обраних критеріїв: наявності або відсутності під'їзних шляхів і транспортної інфраструктури, дальності перевезень, складності маршрутів та інших.

- надійність. Дотримання графіка відправлення, руху, перевалки та прибуття товару. Усі задіяні транспортні засоби повинні чітко взаємодіяти один з одним, аби не було простоїв та запізнь. Імовірність зриву руху матеріального потоку з вини транспорту повинна бути мінімальною.

- ефективність. Робота транспортних засобів повинна виконувати так, щоб повністю задовольнити потреби у перевезенні, при дотриманні наступних умов:

- максимально повне завантаження транспортних засобів за вантажопідйомністю і вантажомісткістю;
- підвищення коефіцієнта використання пробігу, забезпечення завантаження на зворотний або наступний рейс;
- зниження загальних витрат на транспортування.

Транспортування є основною складовою комплексного технологічного процесу та допомагає подолати просторово- часовий розрив між процесами генерації і споживання товарно-матеріальних цінностей в логістичних ланцюгах, забезпечуючи інтеграцію логістичних процесів.

Транспортування здійснюється відповідно до принципів і правил логістики та в результаті набуває ознак транспортної логістики і потребує організацію управління транспортуванням. Транспортно-логістичний менеджмент вирішує завдання сервісного забезпечення ланцюгів поставок у такому складі:

1. визначення та розробка найоптимальнішого маршруту руху транспорту;
2. вибір необхідного транспортного засобу;
3. визначення способу доставки;
4. чітке оформлення транспортної документації відповідно до вимог міжнародних та національних стандартів;
5. вибір типу вантажної одиниці;
6. здійснення керування транспортним ризиком;
7. диспетчеризація перевезень;
8. постійний контроль за рухом транспортного засоба;
9. забезпечення взаємодії всіх суб'єктів перевізного процесу;
10. здійснення організації експедиції;
11. координація транспортних засобів;
12. ефективне використання засобів зв'язку та обміну інформації при управлінні доставкою товару.

Елементи складу транспортних логістичних систем в узагальненому вигляді можна представити у наступному вигляді (рис. 1):

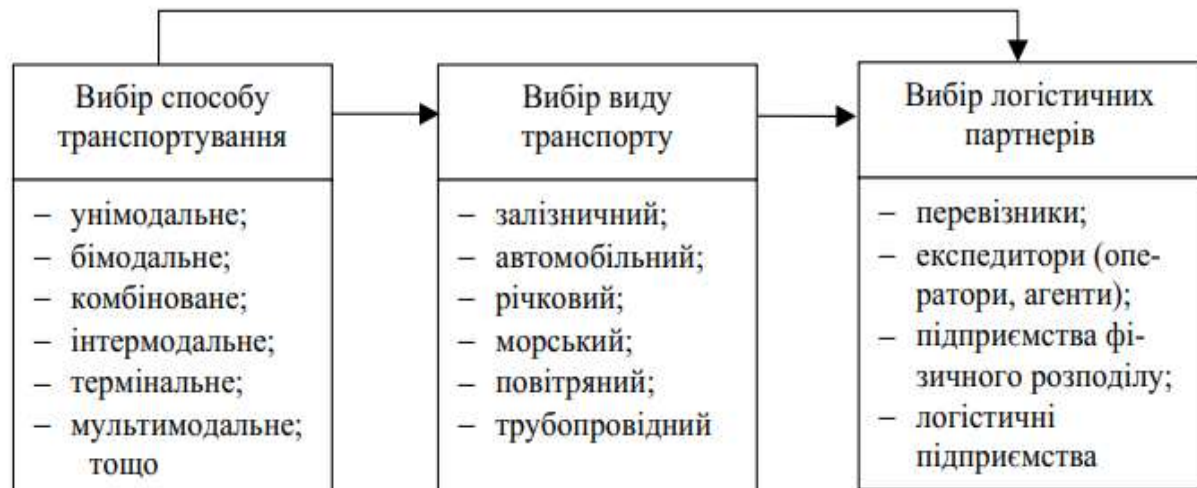

Рис. 1. Схема управління транспортуванням у ланцюгу поставок

На сьогоднішній день існує багато способів транспортування вантажу. Унімодальне транспортування здійснюється одним видом транспорту, яке часто застосовують, коли перевезення здійснюється без проміжкових операцій складування і вантажообробки. При бімодальному транспортування зазвичай використовують два види транспорту. Вантаж доставляють одним видом транспорту до вантажного терміналу для перевантаження (зазвичай без зберігання або із короткотерміновим зберіганням) на інший. Комбіноване транспортування характеризується використанням більше ніж двох видів транспорту при перевезенні. Застосування комбінованого виду транспортування часто зумовлене в логістичних системах структурою дистрибутивних каналів (табл. 1).

Таблиця 1. Порівняльна характеристика комбінованого та інтермодального способів транспортування

Характеристика	Комбіновані перевезення	Інтермодальні перевезення
Транспорт	Три і більше видів	Два і більше видів
Оператор процесу перевезення	Декілька експедиторів	Єдиний експедитор
Транспортні документи	Декілька	Єдині
Схема взаємодії учасників	Послідовна	Послідовно-централізована
Відповідальність за вантаж	Розрізнена	Єдина
Тарифи	Різні ставки фрахту	Єдина ставка фрахту
Ймовірність дотримання вимог логістики	Низька	Висока

Висновки

Пошук нових джерел стабільного розвитку та забезпечення конкурентоспроможності підприємств, а також способів підвищення - ефективності управління визначено факторами зовнішнього середовища та умовами ведення бізнесу, зокрема, динамічним розвитком управління транспортуванням в ланцюгах поставок.

Транспортування – це одна з складових частин логістики, що вміщує у себе операції переміщення та зберігання товару з місця походження до місця споживача (навантаження, розвантаження, перевалка, зберігання).

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Організація транспортування і транспортно-складського обслуговування в ланцюгах поставок. [Електронний ресурс]. URL: https://stud.com.ua/58858/logistika/organizatsiya_transportuvannya_transportno_skladskogo_obsługovuvannya_lantsyugah_postavok
2. Транспортна логістика :сутність і завдання. [Електронний ресурс]. URL: <https://osvita.ua/vnz/reports/management/13505/>
3. Колодізева Т.О. Управління ланцюгами поставок. [Електронний ресурс]. URL: <http://repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/14815/1/2016-%D0%9A%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B4%D1%96%D0%B7%D1%94%D0%B2%D0%B0%20%D0%A2%20%D0%9E.pdf>
4. Криківський С. Логістика та управління ланцюгами поставок: Навч. посіб. / С. Криківський, О. Похильченко, М. Фертч. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2017. 804 с.
5. Якимишин Л.Я. Логістика ланцюгів поставок товарів повсякденного попиту: Монографія / Л.Я. Якимишин. Тернопіль: ФОП Паляниця В. А., 2017. 220 с.
6. Біловодська О.А. Логістика: теорія та практика : навчальний посібник. К. : ЦНЛ, 2018. 356 с.

Пелешок Анастасія Павлівна -студентка групи Л-19б, факультет менеджменту та інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет e-mail:naspeleshok@gmail.com

Науковий керівник: **Безсмертна Оксана Владиславівна** - канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри підприємництва, логістики та менеджменту, Вінницький національний технічний університет, e-mail:bezsmertnaoksana@gmail.com

Nastyia P. Peleshok - student of L-19b group, faculty of Management and Information Security, Vinnytsia National Technical University, e-mail:naspeleshok@gmail.com

Supervisor: **Bezsmertna Oksana V.** - Cand. Sc. (Econ.), Assistant Professor, Assistant Professor of the Department of Entrepreneurship, Logistics and Management, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail:bezsmertnaoksana@gmail.com